

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320201527
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5320201527.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Martiny Mochnáčovej a Mgr. Andreja Kekelyho, vo veci navrhovateľa: J. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I., proti matke: P. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX A. Z. A. XXX a dieťaťu: P. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX A. Z. A. XXX, o zapretie otcovstva, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 14Pc/5/2020-24 zo dňa 07. októbra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 14Pc/5/2020-24 zo dňa 07. októbra 2020 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zamietol návrh navrhovateľa (výrok I.) O náhrade trov konania rozhodol tak, že matke sa náhrada trov konania nepriznáva (výrok II.).
2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu dňa 06.05.2020 domáhal zapretia svojho otcovstva k dieťaťu P. L.. Vo svojom návrhu uviedol, že jeho manželstvo s matkou dieťaťa bolo rozvedené v máji XXXX. Matka však dlhé obdobie udržiavala pomer s F. B. a veľmi často sa „akože v rámci podnikania“ zdržiavala mimo bydliska. Matka s menovaným trávila čas, dokonca bol i častým hosťom v ich domácnosti. Vzhľadom k uvedenému navrhovateľ žiadal o vykonanie dokazovania, že nie je otcom P. L..
3. Na pojednávaní konanom dňa 07.10.2020 navrhovateľ uviedol, že pochybnosti o tom, že je otcom P. mal už dávnejšie. Nesúvisí to s tým, že bol podaný návrh na zvýšenie výživného na toto dieťa. Aj zo strany rodiny terajšieho manžela matky počúval, že to nie je jeho dieťa. Trval na odobratí vzoriek DNA a vykonaní testov. Skutočnosti, na základe ktorých navrhovateľ nadobudol dôvodné pochybnosti o tom, že nie je otcom syna P. získal z vyjadrení sestry manžela matky, ale aj zo strany jeho švagrovcov. O týchto skutočnostiach sa navrhovateľ dozvedel tak 5 rokov dozadu. Zdôraznil, že „oni sa tým ani nijako netajili.“
4. Matka sa k návrhu vyjadrila tak, že ide o konšpiračný návrh, podaný z dôvodu podania návrhu na zvýšenie výživného na syna P.. Jej súčasný manžel o P. rozpráva ako o svojom synovi z dôvodu, že ho vychováva od veku 2,5 roka. Rovnako aj dve staršie deti, ktoré má matka s navrhovateľom, oslovujú jej terajšieho manžela „tato“.
5. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že P. sa narodil počas manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené v roku XXXX. Z rodného listu P. vyplýva, že sa narodil dňa XX.XX.XXXX. Otcovstvo k P. bolo určené podľa prvej domnienky otcovstva, t. j. ako otec bol do rodného listu zapísaný manžel matky (navrhovateľ).
6. Citujúc ust. § 85 ods. 1 a § 86 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení (ďalej len „Zákon o rodine“) súd prvej inštancie uviedol, že v danom prípade zákon umožňuje, aby manžel zaprel

otcovstvo do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa. Z vykonaného výsluchu navrhovateľa vyplynulo, že tento sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom P., pred piatimi rokmi, a to od sestry manžela matky, ako aj zo strany jeho švagrovcov.

7. Vychádzajúc z citovaných ustanovení Zákona o rodine vzhľadom k tomu, že navrhovateľovi ako otcovi uplynula zákonom stanovená lehota, počas ktorej mohol otcovstvo zaprieť, súd prvej inštancie jeho návrh zamietol.

8. Pokiaľ navrhovateľ žiadal vykonanie testov DNA, jeho návrh na vykonanie dôkazu súd prvej inštancie zamietol, a to s poukazom na skutočnosť, že návrh na zapretie otcovstva podal po zákonom stanovenej lehote, a preto vykonanie takéhoto dôkazu by bolo nadbytočné a nehospodárne. Ak by sa aj testami DNA preukázalo, že nie je otcom P., nebolo by možné jeho návrhu na zapretie otcovstva vyhovieť, a to práve z dôvodu uplynutia zákonom stanovenej lehoty.

9. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s odkazom na ust. § 53 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a s poukazom na úspech matky vo veci. Hoci matka mala právo na náhradu trov konania, s prihliadnutím na to, že jej trovy konania doposiaľ nevznikli, okresný súd rozhodol tak, že jej ich náhradu nepriznal.

10. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie považuje za nesprávne, jednostranné, a preto opätovne žiadal o určenie otcovstva odobratím vzoriek DNA a vykonanie testov. Akcentoval, že matka sa obáva testov, lebo by bolo dokázané, že klame. Je potrebné dokázať, kto je skutočným otcom P., aby sa tak skončili dlhodobé spory.

11. Matka, a ani P. L. (a do času nadobudnutia jeho plnoletosti pôvodne súdom prvej inštancie ustanovený kolízny opatrovník) sa k doručenému odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

12. Ďalšie podania účastníkov neboli odvolaciemu súdu produkované.

13. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací [§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom (§ 359 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom [§ 355 ods. 1 v spojení s § 2 ods. 1 CMP] preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podľa ust. § 65 CMP, s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a toto rozhodnutie bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a § 2 ods. 1 CMP) podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP ako vecne správne potvrdil.

14. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o návrhu navrhovateľa na zapretie jeho otcovstva k P. L., vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je v tejto jeho časti vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

15. Odvolací súd v ďalšom preskúmal i námietky odvolateľa uvedené v jeho opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

16. V kontexte odvolacích námietok odvolateľa na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné uviesť, nasledovné:

17. Otcovstvo k dieťaťu sa určuje na základe Zákona o rodine stanovených vyvrátiteľných domniek otcovstva. Právna úprava uprednostňuje rodinnoprávny vzťah medzi otcom a dieťaťom, založený prvou zákonnou domnienkou otcovstva. Prvá zákonná domnienka otcovstva, ktorá je upravená v ust. § 85 Zákona o rodine, svedčí manželovi matky dieťaťa, teda za otca dieťaťa sa považuje muž, ktorý je manželom matky dieťaťa, a to za predpokladu, že dieťa sa narodí v čase stanovenom cit. ust. § 85 ods. 1 Zákona o rodine (v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné). Táto domnienka otcovstva svedčiaca manželovi matky dieťaťa však nie je absolútna, neplatí totiž, ak sa žena opätovne vydala. Tu totižto platí taktiež aj pre neskoršieho manžela matky dieťaťa v súlade s ust. § 85 ods. 2 Zákona o rodine prvá zákonná domnienka otcovstva. Ak platí prvá zákonná domnienka, nemôže prichádzať do úvahy žiadna ďalšia zákonná domnienka otcovstva, čo vyplýva zo znenia ust. § 90 a § 94 Zákona o rodine.

18. Vzhľadom ku skutočnosti, že P. L. sa nesporne narodil v čase trvania manželstva navrhovateľa a matky, bolo otcovstvo navrhovateľa k P. L. určené na základe prvej zákonnej domnienky otcovstva podľa ust. § 85 Zákona o rodine.

19. Zákonná domnienka otcovstva podľa ust. § 85 Zákona o rodine môže byť vyvrátená len zapretím otcovstva podľa ust. § 87 Zákona o rodine na návrh aktívne vecne legitimovanej osoby.
20. Aktívne vecne legitimovanými na podanie návrhu na zapretie otcovstva sú manžel matky dieťaťa a matka dieťaťa a v prípade, že obom uplynie lehota na zapretie otcovstva (manželovi podľa ust. § 86 ods. 1 Zákona o rodine v znení zákona č. 175/2015 Z. z. účinnom od 01.01.2016 a matke podľa ust. § 88 ods. 2 Zákona o rodine) aj dieťa (podľa ust. § 96 ods. 1 a 2 Zákona o rodine).
21. Zákon o rodine v ust. § 86 ods. 1 umožňuje zapretie otcovstva manželom matky dieťaťa. Uvedené zákonné ustanovenie však podanie takéhoto návrhu na súd obmedzuje lehotou troch rokov, plynúcou odo dňa, keď sa manžel matky dieťaťa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke. Pokiaľ manžel matky dieťaťa návrh v uvedenej lehote nepodá, nemôže súd jeho návrhu na zapretie otcovstva vyhovieť a tento musí bez ďalšieho zamietnuť. Zmeškanie tejto lehoty nemožno totiž odpustiť.
22. V danom prípade sa navrhovateľ podľa svojho vlastného vyjadrenia dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich jeho biologické otcovstvo viac ako tri roky pred podaním návrhu na zapretie otcovstva. Súd prvej inštancie potom správne rozhodol, ak jeho žalobu zamietol bez toho, aby vykonal akékoľvek ďalšie dokazovanie (napr. dokazovanie znalcom - test DNA). Ďalšie dokazovanie v tomto konaní by totiž bolo nadbytočné, keďže akékoľvek z neho vyplývajúce skutkové zistenia by nemohli mať žiaden vplyv na rozhodnutie o návrhu navrhovateľa na zapretie otcovstva.
23. V nadväznosti na uvedené tak odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny, aj v jeho závislom výroku o náhrade trov konania podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP potvrdil.
24. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.
25. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods. 1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.